

Усе шкереберть. І в цьому є сенс (уривок з "Щоденнику Ельфа")

Наталка Малетич

Увага, Ви читаєте ознайомчий фрагмент твору. Буль ласка, придбайте повну книжку на [Сайті ВСЛ](#)

1

Коли усе летить шкереберть, у цьому насправді є сенс. Навіть якщо відразу ти його не бачиш, не розумієш чи не хочеш прийняти. Улітку я в цьому переконався.

У червні я мав поїхати у літній англomовний табір поблизу Лондона — вже були готові всі документи і сформована група зі школярів нашого міста. Я тішився, бо мій друг Сергій і дівчина з паралельного класу, що подобалась мені, Злата, також мали бути зі мною в таборі.

Однак за день до нашого виїзду мій тато впав з риштування — він реставратор і працював над відновленням розписів у соборі — та дуже серйозно травмувався.

Мама сказала, що тато не зможе сідати і ходити, можливо, й все літо. З лікарні його выпишуть не швидше, ніж за місяць.

— Не знаю, Андріане, чи тепер ти зможеш поїхати, дитино. Адже лікування дорожезне, і тепер з півроку доведеться на моїй зарплаті протриматися, — сумно сказала мама, втираючи сльози.

Ми сиділи в кухні і пили чай — мама щойно прийшла з лікарні від тата. Я, звісно, був розчарований. Прощавай, поїздко. І Злата...

— А може, мені в якусь піцерію влаштуватися, підзароблю трохи? — запропонував я, щоб не показати мамі, що мене ця новина просто вбила.

— Та що ти, сину! Адже літо — відпочивай. Ще встигнеш напрацюватися після школи. Он тата в лікарні провідуватимеш, коли я на роботі — і вже йому веселіше. Знаєш, табір буде й наступного року — дасть Бог, таки потрапиш, — втішала мене мама, покуйовдивши чуба.

Я відсахнувся — невже мамі досі не зрозуміло, що я вже не мале хлоп'ятко? Та відразу ж і пошкодував — адже їй і так важко! Я обійняв маму, і вона плакала в мене на плечі.

2

Наступного дня я провів у мандри Сергія та Злату, які пообіцяли мені писати в чаті. Довго дивлячись услід автобусу, я думав, що усе летить шкереберть. На душі було так маркітно, що я ледь не забув — маю ж провідати тата.

Ех, не люблю лікарень. Та й нема, певно, таких людей, що їх люблять. Чомусь мені видається, що час там застиг, як комаха в бурштині, і що всі хворі лежать там місяцями й ніколи не одужують.

Глибоко вдихнувши, я прочинив двері в палату. У ній було чотири ліжка, та наразі

тато був єдиним пацієнтом. Тато був дуже блідий. Його зламана нога на витяжці, загіпсовані руки та комірець на шиї не давали можливості рухатися. Однак тато всміхнувся, побачивши мене.

— Як добре, що ти прийшов, Андріане!

— Мама бульйону смачного зварила, — я став розкручувати термос, бо розумів, що питати, як тато почувається, просто немає сенсу.

Мені довелося погодувати тата з ложки — і то вперше в житті я когось так годував. Було трохи ніяково — адже звук з дитинства, що батьки — сильні і що це вони завжди допомагають мені...

— Я от видужаю — поїдеш у табір наступного року, не журися, — пообіцяв тато між двома ложками.

— Та я не журюся, головне, щоб ти одужав.

У наступні дні я також навідувався до тата — годував маминими смаколиками й навіть зголив йому відрослу бороду! І виносив судно. Тато ніяковів — він ненавидів безсилля, вдома навіть з грипом ніколи більше двох днів не лежав у ліжку. А тут...

Невдовзі в тата з'явилися сусіди — новоприбулі з усілякими переломами. Тепер він мав більше нагоди побалакати, бо раніше слухав зазвичай радіо на плеєрі.

Так минали дні. Удома я трохи бавився фотошопом, скачував і дивився фільми, сидів у Фейсбуку і щодня навідувався у басейн — маю абонемент. Тішили хіба повідомлення від Сергія і Злати, однак невдовзі я перестав відписувати другові, хіба в кількох словах.

Це сталося після одної нашої розмови в ча— ті... навіть не знаю, чи тепер про це згадувати. Але тоді мені здалося, що насправді все полетіло шкереберть — адже друг написав, що закохався у Злату. І навіть їй освідчився. І вона теж любить його... "Радий за вас". А що ще я мав відписати?! Я ж не казав йому, ЯК мені вона подобається... І їй не встиг... Аж тепер я знаю, що й у цьому був сенс.

3

Коли тато повернувся з лікарні, я також доглядав його удома, проте одного дня, після дзвінка бабці, тато сказав:

— Андріане, бабусі теж треба допомогти. Коли сінокіс — я завжди їжджу до неї, ти знаєш. Але цього року...

— Я не вмію косити, тату.

— Не кажи: не вмію, а кажи — навчуся, — пожартував тато. — Ти ж знаєш, не святі горшки ліплять.

Перспектива поїхати на кілька тижнів у село мене не тішила — я бував там хіба на Різдво і Великдень, коли ми гостювали в бабусі, а в усіх інших випадках уникав таких поїздок, як тільки міг. Хоча дошкільням майже по півроку жив у бабусі — від середини весни до середини осені. "Дитина асфальту", — зітхала мама, коли я вкотре викручувався, аби не їхати з ними до бабці на вихідні.

— Бабця там не впорається без підмоги. Ти хлопець дужий, можеш і обертати траву — а то треба робити по декілька разів, щоб як слід підсохла, — вивів мене з задуми

тато. — А косити сусід допоможе.

— Терпіти не можу туди їздити, — буркнув я.

— Квасолька залишиться без сіна. А бабця — без молока, — дорікнув тато.

— Та поїду я, поїду, — буркнув я і пішов складати наплічник.

Кажу ж, коли вже шкереберть — то таки все відразу. У табір не поїхав, тато хворий, Злату в мене з-під носа найкращий друг поцупив. А тепер іще село край світу...

4

Насправді село у нас дуже мальовниче — адже в Карпатах не може бути негарно. Щоправда, мобільник там із перебоями працює та й інтернету в бабці нема. Проте усе це видалось мені не надто важливим, коли я вийшов з автобуса і подався ґрунтовою дорогою поміж шелестких ялин, а тоді — через поле з різнотрав'ям — до дерев'яної бабусиної хати. Вона так зраділа! Я навіть не міг пригадати, коли ще бачив її такою втішеною.

— Боже ж, а виріс як! — все примовляла вона, наливаючи мені у смішне горнятко "з носиком" тепле молоко. — Пригадуєш, ти з нього ще маленьким пив — я досі думаю, як так час пролетів — як одна мить!

— Дякую, бабцю. Я тепер не дуже люблю молоко, — скривився, однак ковтнув кілька разів, аби бабусю не образити.

— Нічого, хоч потрохи пий, сили набирайся. У Квасольки — найсолодше в світі молоко.

Цілий вечір бабця розпитувала мене про тата і маму, а я, сидячи на ґанку, розповідав, не зводячи очей з багряного сонячного диска, що поволі зменшувався, а тоді — пірнув за гору. Небо ще трохи палало, а потім якось різко, майже вмить, стемніло, і на землю опустилася ніч. Де-не-де в розкиданих на пагорбах хатах світилися латки вікон — село невелике, молоді небагато, а старші люди вкладаються з курми, як каже бабця, та встають із сонцем.

Ніч була неймовірно зоряна і духмяна — запах скошеної став сильнішим, коли впала роса. *Впали роси на покоси*, думав я, засинаючи, і чомусь не міг пригадати ані слова більше з почутої колись від бабці пісні.

5

— Агов, герою, обгориш на сонці! — задерикувато гукнув хтось у мене за спиною.

Я озирнувся, опершись на граблі, якими обертав сіно. Засмагла чорнява дівчина, спортивна і струнка — в панамці, обрізаних джинсових шортах і легкій жовтогарячій сорочці з ледь підкоченими рукавами, насмішкувато зиркала на мене з сусідського поля, войовничо вимахуючи граблями. Схоже, вона була ліпший спец з обертання сіна, ніж я...

— Не згорю, — буркнув я.

Але футболку одягнув. Поглядаючи крадькома на дівчину, я не знав, як із нею заговорити. Не гукатиму ж отак, щоб півсела слухало. Вона теж більш не озивалася, а згодом подалася до хати.

6

По обіді, насмалившись на сонці і пообертавши все сіно двічі, я вирішив податися до річки. Шкода, в мене тут нема велосипеда, а то б швидше заїхав, а так довелося хвилин двадцять плентатися під палючим сонцем, поки поміж ялин і ліщини показався каменистий білий берег та блискітки ріки.

Річка Стрий тече з гір, звиваючись і часто змінюючи русло. Якщо спостерігати за нею з траси, можна її бачити то по праву руку, то ліворуч. Як я був малим, тато щоразу, коли ми мандрували до бабусі, розповідав мені легенду про річку, досить таки моторошну.

Над витокom річки височіє гора Явірник, названа так, бо на ній росте багато яворів. Колись у давнину люди ходили через ту гору в Тухлю, Славське і Лавочне ярмаркувати. Якось один чоловік, прикупивши солі, повертався додому і, натовившись, сів собі відпочити в підніжжі гори. Неподалік пас худобу його небіж та й запитав: "Що несете, стрийку?" А той візьми й пожартуй: "Золото, синку". Хлопець узяв то за чисту монету і, зазіхнувши на неіснуюче золото, убив стрийка. А коли розв'язав торбу, побачив сіль. Наляканий, він викопав могилу і поховав чоловіка. Ще не встиг як слід засипати землею, як з могили почало бити джерело. От його й назвали Стриєм. А з роками струмок став справжньою річкою.

Страшнувата така легенда, але річка — гарна: часом буває тихою і спокійною, а буває бурхливою та каламутною — після дощів. Зараз вода жебоніла в ній лінкувато, ніби її також зморила спека.

Скинувши одяг, я зайшов у воду, яка за два десятки кроків сягнула мені грудей. Була прохолодна, але в таку спеку — то просто супер. Вирішив перепливати річку впоперек і вивчити протилежний берег.

Виявилося, що річка не така вже й сумирна, як видається на перший погляд з берега. Я гріб з усіх сил, та відчував, що течія потрохи відносить мене вниз. Я вийшов на берег метрів на сімдесят нижче від того рівня, де лежали мої речі. Нічого, потім повернусь по них. Я приліг на березі, хоч і було мультко та пекло в плечі розжарене на сонці каміння.

— Знову засмагаєш, Андріане?! — гукнув мене хтось невдовзі.

Я розплющив очі (задрімав, виявляється) і побачив на протилежному березі... сусідку. Звідки вона знає, як мене звати? Певне, у бабці спитала. Поки я собі розмірковував, дівчина скинула одягу і, сяднувши засмагаю та червоним спортивним купальником, пірнула у воду. Потім випірнула і стала пливти. Невже теж на цей берег? Смілива...

Плавчиня з неї була не надто вправна чи просто сили бракувало. Я зауважив, що течія, яка раптом видалась мені значно бурхливішою, зносить її все далі. Якоїсь миті голова дівчини зникла під водою. Тоді показалася. Знову зникла. Не схоже, що вона пірнає. Я кинувся у річку і поплив.

— Тримайся! — гукнув, коли побачив, як судомно і перелякано вона б'є руками по воді.

У цьому місці явно було глибше, принаймні, годі було сягнути ногами дна.

"Пам'ятайте, той, хто тоне, може схопити вас за руки чи за шию, а цього не можна допускати", — раптом пригадалися мені слова тренера з плавання. Тож я підплив до дівчини зі спини і обхопив її однією рукою попід пахву. Вона відкашлювала воду і важко дихала, поки я тягнув її до берега, гребучи другою рукою. Врешті ми на березі знесилено попадали на каміння. Дівчина тремтіла і досі кашляла. Я, не маючи чим її зігріти, просто... обійняв.

— Дякую, — тихо мовила. — Судом схопила...

— Нащо було лізти на глибочінь? — буркнув я, відводячи погляд від гарного обличчя.

— Я хотіла перепливти до тебе, ми ж дружили маленькими, не пам'ятаєш?

— Маринка?!

— Ну, впізнав нарешті, — усміхнулась вона.

Ех, як я міг упізнати у цій мокрій русалці з блискучим волоссям до талії колишню малявку з вічною булькою під носом і смішненькими кучими хвостиками?

7

Літо буває прекрасним. Без інтернету й англомовного табору. Без Сергія і Злати. Без телика, компа і басейну. І хоч удома татові доводиться вчитися ходити заново, він таки одужує. Тато, як і мама, тішиться, що я захотів залишитися в бабці аж до осені. Бабця щаслива, що я п'ю молоко.

А я... Ну, не знаю, як і сказати, бо коли розповідаєш про такі речі, то вони чомусь видаються смішними. І банальними...

Ми з Маринкою ходили нині до лісу по чорниці, або, як кажуть тут, у горах, яфини. Вона збирала в пластикове відерце, а я — в долоню, з якої потім годував Маринку, як пташа.

У нас були сині від яфин руки, лиця, зуби і язика. У нас був яфиновий перший поцілунок, такий, коли забуваєш ти, що вмієш дихати...

Я лежу в росянистому духмяному сіні просто неба і шукаю поміж зірками Чумацький шлях.

*Коли до губ лишається півподиху,
Коли до губ твоїх лишається півкроку,
Зіниці твої виткані із подиву,
В очах у тебе синьо і широко... —*

лунає в моїх навушниках пісня Чубая.

Це так дивовижно, що все може скластися неймовірно чудово, хоч спершу думаєш, що все летить шкереберть...

КІНЕЦЬ ОЗНАЙОМЧОГО ФРАГМЕНТУ.